

prima instanță: L. Brînza
(Judecătoria Centru mun. Chișinău)
instanța de apel: V. Pruteanu, L. Popova, A. Gavrilița

dosarul nr. 3ra-1763/16

ÎNCHEIERE

14 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul: Iulia Sîrcu

Judecătorii: Mariana Pitic, Iurie Bejenaru

examinînd chestiunea admisibilității recursului declarat de Serviciul Vamal al Republicii Moldova, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Plămădeală Alexandru împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova cu privire la anularea ordinului de sancționare disciplinară, restabilirea în funcție, încasarea salariului mediu pentru absența forțată de la lucru, repararea prejudiciul moral și încasarea cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de Serviciul Vamal și menținută hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 11 decembrie 2015,

c o n s t a t ă:

La 28.05.2015 Plămădeală Alexandru a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Vamal cu privire la anularea ordinului de sancționare disciplinară, restabilirea în funcție, încasarea salariului mediu pentru absența forțată de la lucru, repararea prejudiciul moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la 19.11.2003 a fost angajat în calitate de inspector vamal Biroul Vamal Bender.

Prin ordinul nr. 291-p din 14.03.2014 a fost numit prin transfer în calitate de inspector principal la Postul Vamal Giurgiulești-Reni (auto), Biroul Vamal Cahul, în condițiile contractului individual de muncă nr. 47 din 14.03.2014, pe termen de 5 ani, până la 14 martie 2019.

Conform acordului adițional nr. 1 din 18.06.2014 la contractul individual de muncă nr. 47 din 14.03.2014, a fost modificat pct.1 al contractului individual în următoarea redacție: „Salariatul este angajat în funcția de inspector principal al p/v Mirnoe-Tabaki (auto) Biroul Vamal Cahul”.

Conform ordinului Serviciului Vamal nr. 396-p din 15.05.2015 a fost sancționat disciplinar cu eliberarea din serviciu în organul vamal.

Reclamantul consideră ordinul ilegal, despre care fapt a menționat pe versoul ordinului cînd i-a fost adus la cunoștință.

Solicită reclamantul anularea ordinului nr. 396-p din 15.05.2015 de sancționare disciplinară cu eliberarea din serviciul în organul vamal; restabilirea în

funcția de inspector principal la Postul Vamal Mirnoe-Tabaki (auto) Biroul Vamal Cahul; încasarea salariului pentru privarea ilegală de dreptul de a munci de la 21.05.2015 până la data pronunțării hotărârii, precum și repararea prejudiciului moral în mărime de 10 000 lei, în legătură cu cauzarea stării de stres și frustrare în urma eliberării ilegale din serviciu în perioada aflării în concediu medical, nefiindu-i ascultate explicațiile sale în acest sens.

Prin cerere de concretizare Plămădeală Alexandru solicitat subsidiar și anularea actului anchetei de serviciu - raportul comisiei disciplinare din 06.04.2015 efectuate în privința lui și a suplinit motivele întru susținerea cererilor înaintate.

Astfel, a indicat că întreaga anchetă de serviciu și ordinul nr. 396-p din 15.05.2015 a fost emis cu încălcarea procedurii legale și a argumentat că: în cazul efectuării controlului vamal „documentar” al mijlocului de transport, el nu ar fi permis la 17 februarie 2015 ca microbuzul cu nr. CHBG115 să traverseze frontiera de stat, deoarece șoferul nu deținea actele permise.

Trecerea frontierei de stat de către o unitate de transport presupune pașii obligatorii: 1) controlul documentar și ulterior 2) controlul fizic, și nicidecum în ordine inversă.

Menționează că conform scrisorii Serviciului Vamal nr. 271-C din 14.05.2014 se menționează necesitatea deținerii de către operatorul de transport rutier carnetul „Interbus” pentru intrarea/ieșirea în țară. Despre acest fapt au fost informate toate posturile vamale, fapt confirmat prin scrisoarea Serviciului Vamal nr. 379-C din 11.06.2014 și scrisoarea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor nr. 02/6-971 din 03 iunie 2014 adresată Ministerului Finanțelor.

Dovadă a faptului că Crepostnoi Mihail la 17.02.2015 a efectuat o rută internațională neregulată de călători o constituie informația Sistemul Informațional Unipass/ Frontiera, care la rubrica - tipul transportului menționează inscripția „Autocar N”, ce corespunde descrierii unui autocar ce efectuează o cursă neregulată.

Crepostnoi Mihail ca conducător al unității de transport a fost documentat în sistemul informațional „Unipass” (Frontiera) de către inspectorul principal Mitev Nicolae la efectuarea controlului „documentar” cu documentul permisiv de trecere a frontierei de stat - carnetul foii de parcurs (CFP) cu numărul 0049587, pe când era obligat să prezinte colaboratorului vamal la trecerea frontierei de stat carnetul „Interbus”.

Inspectorul principal Mitev Nicolae la efectuarea controlului „documentar” a unității de transport și la prezentarea de către Crepostnoi Mihail a carnetului foii de parcurs (CFP), nu era în drept să permită efectuarea transportului internațional neregulat traversarea de către acesta a frontierei de stat, deoarece contravine pct. 2 din ordinul MTID nr. 45 din 27.03.2014, scrisoarea Serviciului Vamal nr. 379-C din

11.06.2014, scrisoarea MTID nr. 02/6-971 din 03.06.2014 și Hotărârii Guvernului RM nr. 456 din 24.04.2007.

Conform răspunsului nr.07/3 -1-4030 din 23.06.2015 eliberat de Agenția Națională Transport Auto (ANTA), carnetul foii de parcurs (CFP) cu numărul 0049587 a fost eliberat la 31.03.2008 operatorului de transport SRL „Remta-Transport-Privat”, pentru unitatea de transport model „Setra S215HD” n/î CJB 927, iar la 20.06.2008 a fost restituit ANTA.

Consideră reclamantul că Mitev Nicolae era obligat să nu permită la 17.02.2015 acestei unități de transport și șoferului împreună cu pasagerii îmbarcați traversarea frontierei de stat. Astfel, doar după efectuarea „controlului documentar” și existenței actelor care să permită traversarea frontierei de stat a persoanei și a unității de sport, Mitev Nicolae era obligat să efectueze controlul fizic al unității de transport.

Angajatorul în cadrul anchetei de serviciu, deținând aceste date, nu a depistat aceste circumstanțe și încălcări comise de Mitev Nicolae, dar a fost el, Plămădeală Alexandru, sancționat pentru faptul că nu a executat ordinele și dispozițiile șefilor organului vamal, art. 15 alin. (1) lit. c) a Legii nr. 1150 fără a ține cont de faptul că el personal nu a efectuat controlul fizic al autocarului model Mercedes n/î CFIBG115, deoarece Mitev Nicolae în calitate de inspector principal responsabil de activitatea turei nu i-a dat așa indicație;

În opinia reclamantului de către angajator au fost comise mai multe încălcări în cadrul efectuării anchetei de serviciu în privința sa. Astfel, o altă încălcare permisă de către comisia pentru petrecerea anchetei de serviciu a fost și faptul că nu a examinat acțiunile colaboratorilor vamali în componență deplină conform ordinului nr. 156 din 24.02.2015 cu privire la efectuarea anchetei de serviciu emis de șeful Biroului Vamal Cahul.

Totodată, în componența Comisiei de Disciplină a Serviciului Vamal au fost incluse persoane care nu erau în drept să fie membri a acestei comisii, iar secretarul comisiei nu a fost numită persoana stabilită prin Regulament.

La fel, procesul-verbal nr. 04 al ședinței Comitetului Sindical al Biroului Vamal Cahul din 15.05.2015 nu corespunde adevărului, la ședință neparticipând un membru din cei indicați.

După reclamant, angajatorul la emiterea ordinului nr. 396-p din 15.05.2015 cu privire la aplicarea sancțiunii nu a indicat termenul și organul în care sancțiunea poate fi contestată, precum și temeiurile de fapt și de drept ale aplicării sancțiunii, nu a indicat care obligațiuni din fișa postului au fost încălcate. Totodată, angajatorul a dispus concedierea lui în perioada aflării sale în concediu medical, fapt ce contravine art. 86 alin. (2) Codul Muncii.

Solicită reclamantul anularea actului anchetei de serviciu-raportul comisiei disciplinare din 06.04.2015 efectuate în privința sa prin care s-a propus aplicarea sancțiunii disciplinare – eliberarea din serviciu în organul vamal, anularea ordinului nr. 396-p din 15.05.2015 de sancționare disciplinară cu eliberarea din serviciul în organul vamal; restabilirea în funcția de inspector principal la Postul Vamal Mirnoe-Tabaki (auto) Biroul Vamal Cahul; încasarea salariului pentru privarea ilegală de dreptul de a munci de la 21.05.2015 până la data pronunțării hotărârii, repararea prejudiciul moral în mărime de 10 000 lei, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 11 decembrie 2015 acțiunea a fost admisă parțial. S-a anulat parțial ordinul Serviciului vamal nr. 396-p din 15 mai 2015 cu privire la sancționarea lui Mitev Nicolae și Plămădeală Alexandru, în partea aplicării lui Plămădeală Alexandru – inspector principal al Postului vamal Mirnoe-Tabaki (auto), Biroul Vamal Cahul, a sancțiunii disciplinare – eliberarea din serviciu în organul vamal. Alexandru Plămădeală a fost restabilit în funcția de inspector principal al Postului vamal Mirnoe-Tabaki (auto) Biroul Vamal Cahul începând cu data de 11.12.2015. S-a încasat de la Serviciul Vamal al Republicii Moldova în beneficiul lui Plămădeală Alexandru salariu pentru lipsa forțată de la lucru pentru perioada 21 mai 2015 – 11 decembrie 2015 în sumă de 32930,71 lei, precum și prejudiciu moral 5 000 lei. În rest pretențiile cu privire la anularea actului anchetei de serviciu-raportul comisiei disciplinare din 06.04.2015 efectuate în privința sa prin care s-a propus aplicarea sancțiunii disciplinare – eliberarea din serviciu în organul vamal și repararea prejudiciului moral 5000 lei și cheltuielilor pentru asistență juridică au fost respinse.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, Serviciul Vamal a declarat apel, solicitând admiterea lui, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2016 a fost respins apelul declarat de Serviciul Vamal și menținută hotărârea primei instanțe.

Instanța de apel la emiterea deciziei a constatat că ancheta de serviciu a fost inițiată în privința reclamantului în temeiul raportului nr. 564-05 din 23.02.2015 a lui Condrea Veaceslav pe faptul depistării de către partea ucraineană la 17.02.2015 a 42 de recipiente a câte 20 litri cu cantitatea totală de 840 litri de substanță lichidă incoloră cu miros asemănător cu alcoolul, în unitatea de transport Mercedes n/î CH BG 115 condus de Crepostnoi Mihail. În privința lui Crepostnoi Mihail de către partea ucraineană a fost întocmit proces-verbal cu privire la contravenție. La 17.02.2015, potrivit graficului Biroului Vamal Cahul la punctul vamal Mirnoe-Tabaki (auto) își executau atribuțiile Mitev Nicole - responsabil de tură și Plămădeală Alexandru - inspector principal.

Verificarea documentelor și informațiilor prezentate în scopuri vamale în prezentul caz a fost efectuată de responsabilul de tură, superiorul Mitev Nicolae, dar nu de către intimat.

De asemenea s-a stabilit în pricină că oarecare indicații de efectuare a controlului fizic al mijlocului de transport indicat, intimatul nu a primit. Mitev Alexandru urma să petreacă controlul fizic personal, inclusiv concomitent cu verificarea documentelor, sau să se asigure că controlul fizic a fost efectuat de colaboratorul punctului vamal la indicația lui, acțiuni pe care acesta nu le-a întreprins.

Instanța de apel a menționat că apelantul nu a demonstrat că colaboratorul vamal care este la serviciu conform graficului, dar care nu este implicat în efectuarea controlului „documentar” al mijlocului de transport și nu este responsabil de tură și nu i-au fost date indicații de responsabilul de tură de efectuare controlul fizic al unității de transport și nu i-au fost prezentate în acest scop oarecare acte și documente, este responsabil de efectuarea controlul fizic al respectivului unități de transport.

Prin urmare, în prezenta pricină apelantul nu a demonstrat admiterea de către intimat a abaterii indicată în ordinul de sancționare contestat, că efectuând controlul fizic al microbuzului nu a dat dovadă de responsabilitate și profesionalism în exercitarea atribuțiilor de serviciu, nu a asigurat realizarea corespunzătoare a funcției de control, nu a întreprins toate măsurile necesare în vederea prevenirii trecerii ilegale a 840 litri alcool depistate de către autoritățile vamale ucrainene, fiind astfel comise acțiuni care au contribuit la trecerea bunurilor peste frontiera vamală cu încălcarea legislației vamale, fapt ce constituie o încălcare gravă a disciplinei de serviciu, deoarece nu s-a demonstrate că intimatul a efectuat controlul fizic al microbuzului.

În așa circumstanțe, instanța de apel a considerat că în acțiunile/inacțiunile intimatului lipsește abaterea disciplinară imputată și este întemeiată concluzia primei instanțe de anulare a ordinului respectiv în partea lui Plămădeală Alexandru.

Totodată, instanța de apel a apreciat ca fiind întemeiată concluzia instanței de fond că ordinul Serviciului Vamal nr. 396-p din 15.05.2015 a fost emis cu încălcarea art. 210 Codul Muncii, deoarece în el lipsește mențiunea privind termenul și organul în care sancțiunea disciplinară poate contestată.

Instanța de apel, subsecvent a considerat întemeiată și cerința privind restabilirea în funcție a reclamantului, precum și încasarea salariului pentru absența forțată de la lucru.

La fel, instanța de apel, dând apreciere acțiunilor angajatorului și suferințelor morale și psihice ale reclamantului, a apreciat ca fiind justă încasarea de către prima instanță în beneficiul reclamantului a sumei de 5 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

Prin recursul depus la 31 octombrie 2016 Serviciul Vamal a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești și emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii.

În motivarea recursului recurentul a invocat că nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele pricinii, iar concluziile instanțelor sunt în contradicție cu împrejurările cauzei. La examinarea cauzei, instanțele de judecată eronat au interpretat normele de drept material.

Susține că atât instanța de fond, cât și instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor probelor invocate de către Serviciul Vamal. La materialele cauzei este anexată proba video care certifică faptul că microbuzul a traversat postul vamal, iar la pista de control vamal se afla anume Plămădeală Alexandru, care efectuează un control vamal fizic superficial. Ulterior, acesta a traversat postul vamal în direcția Ucrainei.

De asemenea din proba video se constată că anume Alexandru Plămădeală se afla la pista de control vamal unde efectua nemijlocit controlul fizic al tuturor unităților de transport ce traversau frontiera. Imediat după examinarea superficială a microbuzului Plămădeală Alexandru s-a deplasat spre cealaltă unitate de transport care se afla la pista de control unde a indicat șoferului a prezenta spre control portbagajul autoturismului. Menționează că același control fizic superficial a fost efectuat și la autoturismul în cauză. Iar, Mitev Nicolae care în opinia instanței urma a efectua controlul fizic, nu este prezent pe tot acest parcurs la pista de control vamal.

Referitor la admiterea pretenției cu privire la repararea prejudiciului moral, recurentul invocă că acesta nu a fost probat corespunzător.

În conformitate cu art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul denotă că Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa recurentului copia deciziei integrale, însă la materialele dosarului nu se regăsește dovada recepționării acesteia, din care considerente recursul declarat se consideră a fi depus în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat este inadmisibil.

În conformitate cu art.432 CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Serviciul Vamal al Republicii Moldova nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Astfel, analizând actele cauzei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ constată că argumentele formulate în recurs se limitează la situația de apreciere de către instanțele ierarhic inferioare a circumstanțelor de fapt a cauzei, iar argumentele invocate în recurs, în esența lor, sînt similare argumentelor invocate atît în prima instanță cît și în instanța de apel și sînt expuse asupra circumstanțelor de fapt și nu de drept.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, fără a se examina temeinicia lor.

Pe cînd, alte argumente invocate în recurs nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins. Or recursul, exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocat în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat în mod corespunzător.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Serviciul Vamal al Republicii Moldova ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Serviciul Vamal al Republicii Moldova se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru